

Palmzondag op 10 april 2022 in de Maranathakerk, Den Haag

Gemeente van Christus, en alle andere mensen van goede wil.

Het heet sinds jaar en dag 'de intocht in Jeruzalem', maar is het wel een intocht. Laten we het een *optocht* noemen. Geen 'intocht der gladiatoren', maar een *demonstratie* tegen de macht. Confrontatie met de gevestigde orde. Presentatie van nieuwe leiderschap. Een koning als knecht op een ezeltje. Tegenover gewapende soldaten op paarden. Dit profetisch protest presenteert een weg naar de vrede.

Het is een onthullend verhaal over hoe het zijn kan. Hoe de wereld het redt, volgens de God van Abraham, en Mozes, en David, de God van de traditie van Jezus Christus. We volgen we het verhaal om het mee te beleven.

Lucas biedt een boek over Christus. In vijf delen. Net als de Torah. Hier begint het vijfde deel. Net als Deuteronomium, het vijfde deel van de Torah, met een verhalend overzicht dat uitzicht biedt. Het gaat over Pesach, het joodse Pasen, feest van de bevrijding uit de verdrukking, een *uittocht* die na een levenslange weg uitloopt op de *intocht* in beloofd land.

De verbinding is direct gelegd. Ze gaan Pesach vieren, met z'n allen. Ze zijn op weg naar Jeruzalem, ondanks de militaire bezetting de tempelstad. Ze hebben offerdieren bij zich. Die spelen een belangrijke rol bij het feest. Wie het nog niet heeft, hoeft de vraag van Izak niet te stellen: 'waar is het offerdier?' Want die zijn te koop. Op het tempelplein nog wel, maar dat terzijde. Het is nog te vroeg voor de lammeren, dit is de dag van het ezelsveulen.

We begeven ons in het gezelschap van bedevaartgangers, pelgrims, uit Galilea in het noorden. Ze komen langs de Jordaanroute vanuit het oosten naar de stad. Krijgen bij de Olijfberg zicht op de Gouden Poort naar het tempelplein. Daar gaat het heen. HIJ gaat voorop, *klimt op*. Daar horen liederen bij, de liederen *Hama'aloth*, liederen voor de opgang, zoals Psalm 118. Mengten we ons in gedachten tussen de pelgrims. Met oog op onze eigen weg naar Pasen, een nieuwe manier van leven, als volgelingen van Jezus Messias.

We komen bij twee dorpjes aan de voet van de Olijfberg, vóór de opklimming. *Bethfage*, huis van onrijpe vijgen, betekent dat. En *Bethanië*, huis van de behoeftige. Je komt niet in Jeruzalem zonder de plaatsen met sombere namen aan te doen. De *opgang* begint in de *diepte*. Bij mensen in nood.

Dat beleven we in de liturgie. Vóór de intocht van het woord is het smeekgebed om de redding van de wereld, Hosanna! Dat is niet Hoera, maar Help! Lucas zegt: HIER in het dal *begint* het, er *gebeurt* iets. Hij zegt dat bewust zo. Zijn woorden doen denken aan het oude scheppingsverhaal: *wajomer Elohim Or wajehi Or*. God riep licht en het licht gebeurde. Hier bij de profetische demonstratie wordt *opnieuw* licht geboren.

Hij legt niets uit, de aanwijzingen zijn veelzeggend.

Hij *zendt* twee van zijn leerlingen er op uit. Uitzenden geeft de gezondene het gezag van degene die zendt. Twee zijn er nodig om samen sterk te staan voor de waarheid. Ze moeten een ezels-jong gaan vinden, dat vastgebonden staat. Waarom die nadruk? Zo'n ezeltje blijft lekker dicht bij huis. Onnodig IN het verhaal. Nodig OM het verhaal.

Drie keer wordt de aandacht gevestigd op het 'losmaken'. Dit is de leessleutel...

Het is een bevrijdingswoord. Izak is losgemaakt van het offerhout. Het volk is bevrijd uit Egypte. Dit is signaal van een nieuwe bevrijding, een nieuw Pesach. Het ezeltje staat daar voor een speciaal doel, het is nog nergens voor benut.

Tot zover de actie. Even kijken of we het verhaal achter het verhaal al op het spoor zijn: Olijfberg, ezel, nooit bereden. Er gaan bellen rinkelen, messiaanse bellen. De Olijfberg is aangewezen als plek waar de Messias van God de stad van naderen. Volgens Zacharias komt die mens-vol-van-God op een ezel, nederig, zachtmoedig, als het dier zelf. Nog niet eerder bereden maakt het koninklijk, zoals bij Salomo en Jehu. De twee vrienden worden uitgezonden om te *bevrijden*. *Wéér de leessleutel*. Zo klopt het. Harten kloppen sneller. Ze tillen Hem op het ezeltje. Dat hoeft natuurlijk niet IN het verhaal, wel OM het verhaal. Dat optillen hoort bij een strijdros, niet bij een ezels-jong. Dit het tegenbeeld. Hun mantels leggen ze als een rode loper uit. Dat is nog wel een dingetje: je mantel is je mobiele huis, dat ben je zelf. Ze gaan er helemaal voor. Geven wat ze kunnen.

Ze zingen 'met grote stem': het schalt door het dal bij het opklimmen. WAT zingen ze. Niet moeilijk, gewoon wat ze daarvóór al zongen, Psalm 118: "gezegend hij die komt in de naam van de Heer". Niets bijzonders, behalve dan al die symbolen *tegelijk*: de Olijfberg, het ezeltje van de profeet Zacharias, die Psalm. *Dát* maakt de optocht tot profetische processie. Tot uitspelen van een weg naar vrede, bevrijding, nieuwe kansen voor de hele wereld. Vergelijk met *The Passion*, met nu als titel: *The Liberation. Of The way to a new world*

Je ziet hier het Rijk dat niet is gevestigd op geweld, niet met paarden als kanonnen en pijlen als afweergeschut. "De wagens de paarden, de wapens, de zwaarden, krijgsvolgers plannen, Hij zal ze verbannen...."
"Zó zal IK vrede stichten" woord van de Altijdaanwezige.
Hij kan niet anders. *Het* kan niet anders!

Op het eind van het verhaal barst de verpersoonlijking van de nieuwe wereld uit in tranen over de stad. Ziet voor zich, wat mensen over zich heen halen, als ze niet inzien wat de weg naar vrede is. Een zware weg. *Hij houdt vol* tot het einde. Met als titel 'koning van de joden' volbrengt Hij de weg van de vrede. Wie *zó* leeft gaat niet dood, zingt een vroege vogel op Pasen Zijn missie is niet mislukt maar volbracht.

Voor we het denkbeeldige gezelschap van pelgrims verlaten, hebben we 'm, voor nu? In de huiveringwekkende actualiteit. Met de oplaaiende 'koude oorlog'. Met verwoesting, verkrachting, vernietiging als realiteit, op 2000 km afstand.
Is de grote stem van ons Hosanna goed hoorbaar? Hosanna niet als Hoera maar als Help! Een luid protest van de gemeente van Christus en alle andere mensen van goede wil: God wil geen mensenoffers, niet dat mensen geofferd worden aan de strijd! Dat is een heldere boodschap mét onlosmakelijk daaraan verbonden. concrete actie van wie volgen willen. Voor Oekraïense en andere vluchtelingen. Verzet tegen geweld aan onze zijde kan niet uitblijven: alle bogen worden verbroken, die van Efraïm en Juda, van tegenstanders en onszelf. Dichtbij begint de messiaanse vredesoefening, dicht bij huis, in eigen huis. In ons omgaan met hen die minder macht hebben, maatschappelijk achter gestelden, geminachten. Door luid te bidden, onze mantels op de weg te leggen, te geven wat we in huis hebben voor deze Paas-vrededemonstratie anno 2022 komt het leven terecht. Amen.